جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

درس سیزدهم: در انتظار ظهور

* «برآ ای آفتاب صبح امید / که دام شب هجران اسیرم»
* عقیده به «**موعود**» و «**منجی**» در اسلام و به خصوص در تشیّع اعتقادی عمیق و استوار است.
* این عقیده در میان ارادتمندان به اهل بیت (ع) چنان ریشه دارد که آثار و جلوه‌های آن در زندگی روزانه‌شان مشاهده می‌شود.

آیندهٔ تاریخ

- زندگی انسان‌ها همواره صحنهٔ مبارزهٔ حق و باطل بوده است.
- در جبههٔ حق، خداپرستانی حضور دارند که در راه عدالت و دفاع از حقوق محرومان و مستضعفان تلاش کرده‌اند و صفحات تاریخ را زیبایی و شکوه بخشیده‌اند.
- در جبههٔ باطل، خودخواهان و خودپرستانی بوده‌اند که شرک و ستمگری پیشه ساخته و برای رسیدن به امیال خود، از انسان‌ها بهره‌کشی کرده‌اند و فساد و بی‌بندوباری را رواج داده‌اند.

◀ آیات قرآن‌کریم دربارهٔ پایان تاریخ (پیش‌گویی):

﴿(۱) وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ (۲) لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ (۳) كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ (۴) لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَ (۵) لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا (۶) يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾

﴿(۱) وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ (۲) نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّه وَ نَجْعَلَهُمُ الْوارِثِينَ﴾

﴿وَ (۱) لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ (۲) أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾

◀ موعود و منجی در ادیان:

- پیامبران الهی، برای تحقق دین و وعدهٔ الهی (پیروزی حق بر باطل در آیندهٔ تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته‌اند
- اتفاق نظر در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولیّ خدا برای برقراری حکومت جهانی ﴿لقد کتبنا فی الزبور ... ﴾
- اعتقاد به منجی در بین پیروان پیامبران، فرصت ارزشمندی برای همکاری میان آن‌ها و تلاش برای تحقق آرمان‌های بزرگ همهٔ پیامبران الهی است.

◀ موعود در اسلام:

- **اهل سنت:** امام مهدی (عج) از نسل پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمه (س) است البته آنان معتقدند که **امام مهدی (عج) هنوز به دنیا نیامده است.**
- **شیعیان:** امام مهدی (عج) دوازدهمین امام، فرزند امام حسن عسگری (ع) با توجه خاص خداوند به حیات خود ادامه می‌دهد تا اینکه به اذن خداوند ظهورکند.
- **فواید مشخّص بودن پدر و مادر امام (ع):**

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

- هر ماجراجوی فریبکار که خود را مهدی معرفی می‌کند شناخته می‌شود.
- اعتقاد به زنده بودن ایشان:

حاضر و ناظر یافتن امام و بیان خواسته‌ها

برخورداری از هدایت امام و ولایت معنوی

◀ مسئولیت‌های منتظران

۱) تقویت معرفت و محبّت به امام:

- پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان‌ترند.

♥ حدیث‌شناسی

حدیث پیامبر (ص): «هر کس دوست دارد کـه خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبّت امام عصر (عج) را بپذیرد.»

- عوامل مؤثـر: ۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، ۲- آشنایی با شیوهٔ حکومت دارای ایشان در معرفت امام زمان، ۳- آشنایی با صفات و ویژگی‌های ایشان
- حدیث پیامبر (ص): «مَنْ ماتَ وَ لَمْ یَعْرِفْ إمامَ زَمانِهِ مَاتَ مِیتَةً جَاهِلِیَّة.»

۲) پیروی از فرمان‌های امام عصر (عج):

- پـــیروی از امام زمان: ۱- مراجعه بـه عالمان دیـن (فارجعوا الی رواة حدیثنا) (ص ۱۷۳، درس ۱۴)، ۲- عمل به احکام فردی و اجتماعی دین، ۳- مقابله با طاغوت (از جمله دستورات امام زمان (عج) است.)

♥ حدیث‌شناسی

حدیث پیامبر: «خوشا به حال کسی که به حضور قائم برسد. در حالی‌که پیش از قیام او پیرو او باشد.»

۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور:

- عصر غیبت: عصر آماده باش، هر لحظه منتظر ظهور

♥ حدیث‌شناسی

حدیث امام صادق (ع): «یاران مهدی (ع) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین و استوارتر از صخره هستند ...»

حـدیث امـام علی (ع): «امـام بـا این شرط بـا آن‌ها بیعت می‌کند: ۱- در امانت خیانـت نکنند ۲- پاکدامن باشد ۳- در راه خدا به شایستگی جهاد نماید.»

- حضور فعال در جبههٔ حقّ در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل
- تنها با گریه و دعا انتظاری منفی است یا عدم آمادگی مانند: قوم موسی تو و پروردگارت بروید ...
- دو عامل پویایی جامعهٔ شیعه:
  - **گذشتهٔ سرخ:** (۱) اعتقاد به عاشورا، (۲) آمادگی برای شهادت و ایثار
  - **آیندهٔ سبز:** (۱) انتظار برای سرنگونی ظالمان و ستمگران و (۲) گسترش عدالت
- **یاران امام:** هستهٔ مرکزی ۳۱۳ به تعداد جنگ بَدر، بیشتر جوانان، به فرموده امام باقر (ع) تعدادی از آنان زنان‌اند و بیشتر یاران امام را جوانان تشکیل می‌دهند.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

۴) دعا برای ظهور امام:

- انتظار ظهور برترین اعمال در عصر غیبت
- فرج و گشایش واقعی برای بندگان دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود.

♥ حدیث‌شناسی

حدیث امام علی (ع): «منتظر فرج الهی باشد و از لطف الهی مأیوس نشوید محبوب‌ترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است.»

- لازمهٔ این انتظار، دعا برای ظهور امام زمان (عج) است.
- خدایا! از تو آن دولت با کرامتی را طلب می‌کنم که با آن، اسلام و اهلش را عزیز می‌گردانی.»

◀ نگاهی به جامعهٔ مهدوی:

شرایط ظهور:

۱) ناامیدی از حکومت‌های غیرالهی و مدعیان عدالت

۲) جذب دل‌های مردم به امام با تبلیغ منتظران واقعی

◀ ویژگی‌های جامعهٔ مهدوی (اهداف انبیاء در حکومت حضرت مهدی (عج)):

۱) عدالت‌گستری:

- **حدیث پیامبر (ص):** «با ظهور امام خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد از اینکه از ظلم و جور پر شده باشد.»
- در جامعهٔ مهدوی قطب مرفّه و قطب فقیر، طبقهٔ مستکبر و طبقهٔ مستضعف وجود ندارد.
- **سخن امام باقر (ع):** «آن‌چنان میان مردم مساوات برقرار می‌کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود.»
- در جامعهٔ مهدوی خبری از فقر و بینوایی نیست حس تعاون و یاری دادن به یکدیگر در همه جا دیده می‌شود ...

۲) آبادانی:

- **آیه:** «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات آسمان و زمین را بر آن‌ها می‌گشودیم ...»
- برکت و آبادانی همهٔ سر زمین‌ها را فرا می‌گیرد. (مانند سرزمین‌های بین عراق و شام)
- امام صادق (ع) می‌فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می‌کند و برکات خود را ظاهر می‌سازد.»

۳) شکوفایی عقل و علم:

- کامل شدن عقل‌های ایشان و با لطف و توجه ویژهٔ امام زمان. (ولایت معنوی)
- همه مردم به کسب دانش و فهم اسرار هستی علاقه نشان می‌دهند ...
- اگر دانشی که بشر از ابتدای خلقتش تا زمان ظهور بدست آورده به اندازهٔ دو حرف از بیست و هشت حرف باشد در عصر مهدوی به تعداد سایر حروف بر دانش بشر افزوده می‌شود.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

۴) امنیت کامل:

ناامنی و ترس و دزدی نیست. (لیبدلنّهم من بعد خوفهم امناً)

۵) فراهم شدن زمینهٔ رشد و کمال:

از همه موارد فوق مهم‌تر اینکه در جامعه مهدوی زمینه‌های رشد و تکاملی همهٔ افراد (لیمکنّ ...)، بندگی بهتر خداوند (یعبدوننی ...)، تربیت فرزندان صالح و خیرخواه دیگران فراهم است.

◄ مشتاق و منتظر امام زمان (ع)

اینگونه با خود نجوا می‌کند شعر: «عمری است که از حضور او جا ماندیم / در غربت سرد خویش تنها ماندیم ...» و می‌سراید: «صبحی گره از زمان وا خواهد شد / راز شب تار بر ملا خواهد شد ...»

@DaneshSad